

Ca 1700-1818 Avrättningsplats Stormyran (Dalkarlsleden)

Avrättningsplatsen vid Gamla Kågevägen den norra och södra grenen av Svartbäcken

Avrättningsplatsen ligger vid gamla Kustlandsvägen norr om Dalkarlsleden. Den bestod av en stenhäll 10 x 4 m och 4 dm hög som numera är täckt med mossa och beväxt med tallplantor. Intill avrättningsplatsen låg ett flyttblock. Den är nu bortsprängd så det finns inget som skiljer ut platsen.

Platsen låg på kyrkoherdeboställets mark. Under 1800-talets tre första decennier så var doktor Nils Ström kyrkoherde i Skellefteå. Han såg med ovilja på att avrättningar skedde på hans mark.

Avrättningen 1818 berörde honom personligen och fick honom att se till att avrättningsplatsen då flyttades därifrån.

Ingen ville få sin mark fläckad av fördömt blod så avrättningar skulle istället ske på gränsen mellan två socknar, i själva rågången, på ingen mans ägor eller på kronomark. Beslutet blev att avrättningsplatsen skulle flyttas till den del av Bureheden som då var kronopark.

Den gamla avrättningsplatsen gav Stormyran ett rykte om att vara en spöklats. Stupstock och andra anordningar fanns kvar länge.

Stormyran efterträdde Tjuvholmen som avrättningsplats. Det skedde förmodligen omkring år 1700. Avrättningar före 1700 finns därför i Tjuvholmen-dokumentet och de 1700-1818 finns här.

Den sista avrättningen i Sverige skedde 1910 och den sista i Västerbotten förmodligen 1853.

Magdalena Pärsdotter 1762

Hon var född 1722 på Rotet 49 Råsk i Lövånger socken. Hennes man Sven Larsson på Rotet 2 Tåman i Bäck var tillfångatagen 1758-61 i Pomern. Under hans bortovaro fick hon ett barn som hon mördade. Den 21 augusti 1762 blev hon därför halshuggen och bränd på bål.

Johan Månsson 1795

Johan var född 1732 på Innervik 13 Hästhagen. Han mördade 1794 sin bror Anders med kniv och blev för det halshuggen 4 februari 1795.

Pigan Maja Stina Andersdotter 1818

Maria Christina Andersdotter (1776-1818) var född och uppvuxen i Burvik. Hon tog tjänst som piga inne i staden och bodde då tydligen inne i Bonnstan.

Hon blev mycket förbittrad på prosten Nils Ström då han ville utverka ett kungligt påbud på att lösa personer som hon skulle tvingas lämna kyrkostaden.

Den 29 januari 1818 firade prosten Ström bröllop för sin dotter Lovisa och fänriken A. F. Ridderstråle. Plötsligt stördes firandet av att prostens loge brann. Bröllopgästerna kastade sig över släckningsarbetet men kunde inte hindra att en loge med otröskad säd och en sädesbod i närheten brann ned till grunden.

Utredningen resulterade i att elden hade anlagts av pigorna Maja-Stina och Anna Andersdotter. Bägge pigorna dömdes att halshuggas.

Straffet upplevs i dag som orimligt hårt. Ingen person kom till skada eller avsågs att skadas. Men angrepp mot kyrkan eller dess egendom straffades då vanligtvis med döden.

Anna Andersdotters nådeansökan resulterade i att hon istället för dödsstraff dömdes till femton par ris, uppenbar kyrkoplikt å en söndag samt tio års arbete å tukthuset i Stockholm.

Sig själv till straff och andra till varning avrättades hon vid Dalkarlsleden den 19 augusti 1818. Hon var då 42 år gammal.

*1818 Avrättningen av Maja Stina som den kunde ha tett sig.
(AI-genererat)*

Stig Sandström, www.lokalhistoriaskelleftea.se